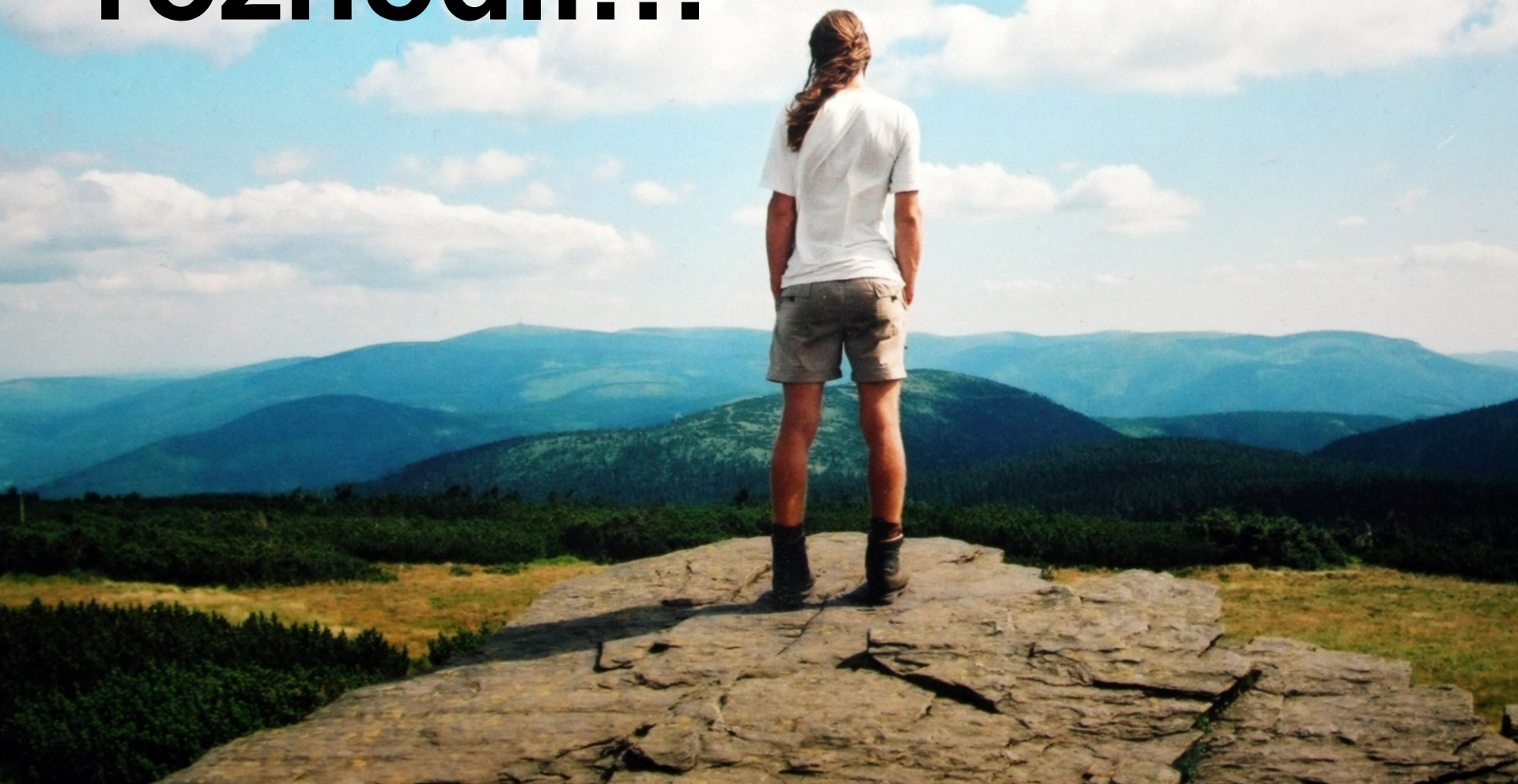

**Jednoho dne jsme se
rozhodli...**

...vybrali ty
nejlepší přísady...

A kitchen scale with a silver base and a white bowl. The bowl contains several peeled, yellow potato chunks, a whole baked potato with a dark, textured skin, and a red and white patterned sock. The scale's digital display and buttons are visible at the bottom.

...pečlivě je navážili...

...řádně promíchali...

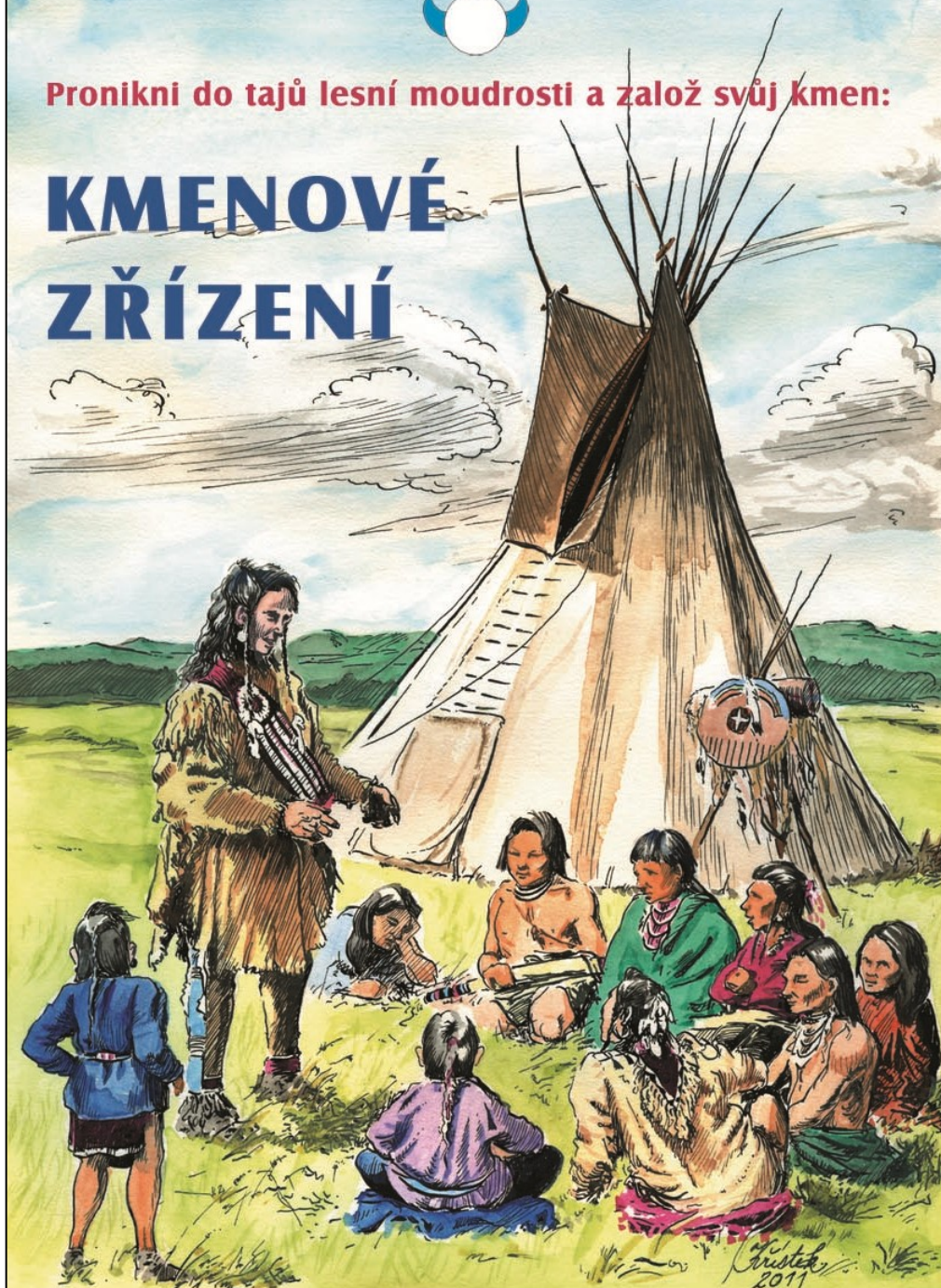
...a upekli ...

Pronikni do tajů lesní moudrosti a založ svůj kmen:

KMENOVÉ ZŘÍZENÍ

...příručku pro
woodcrafterské
kmeny...

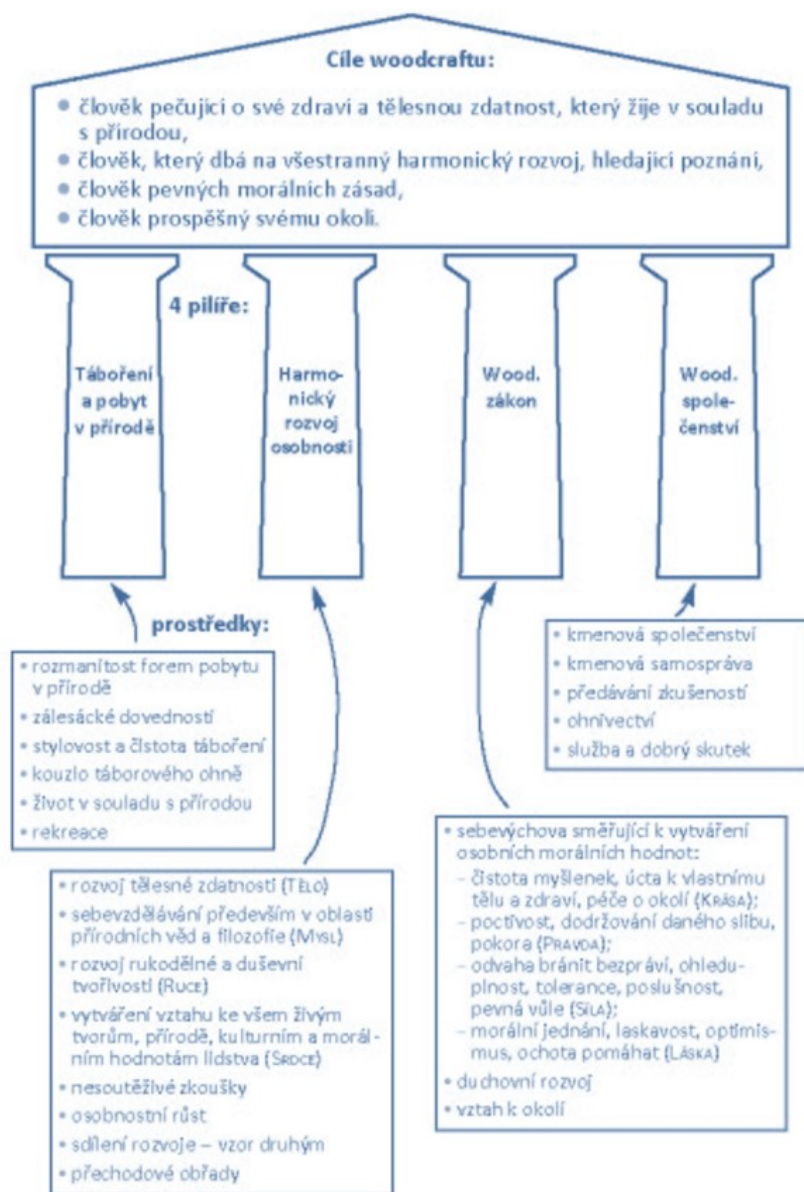

...návod, jak
smysluplně trávit čas
v přírodě...

...tady je
ochutnávka....

Velký Duch je univerzálním pojmem, pod kterým si každý podle svého osobního založení představujeme Velké tajemství, Boha, Universum, Mystérium života a vesmíru, Přesah, Prozřetelnost, Nejvyšší Princip či Ideál, Pravdu a Lásku nebo své svědomí či vnitřní hlas.

Woodcraft není náboženstvím, woodcrafterský zákon není jako náboženské dvanáctero a ani obřady s ním spojené nejsou náboženskou liturgií. Woodcraft staví na předpokladu, že člověk by měl pracovat na svém vztahu k Velkému Duchu a tak jej i směřuje, ale ponechává každému svobodnou volbu v otázce víry.

Uznáním Velkého Ducha – tedy té nejvyšší autority, jakou jsme se rozhodli respektovat – připouštíme, že existuje síla, která dokáže nahlédnout hluboko do našeho srdce či duše.

Středový kruh woodcrafterského zákona je zároveň i symbolem každého z nás, tedy člověka, který putuje po stezce lesní moudrosti a řídí se jejími zákony. Prostřednictvím své duše či srdce se na Velkého Ducha může obracet se svými díky nebo s žádostmi o sílu, radu či útěchu. Jinými slovy – nachází Velkého Ducha v sobě samém.

NÁČELNÍK ČIKALA

V Malé lóži bývá volen, především u početnějších kmenů, i náčelník čikala – mluvčí dětských členů kmene jak v kmenové radě, tak na kmenových sněmech. Může to být jeden z náčelníků rodů.

DALŠÍ FUNKCE

Kromě uvedených funkcí může mít kmen svého zdravotníka, hlasatele, posla, fotografa a další činovníky podle svých potřeb. Jedna osoba může zastávat více funkcí, i když je to pouze nouzové řešení – na kmenové samosprávě by se mělo podílet co nejvíce členů kmene.

Kmenové orgány

KMENOVÝ SNĚM

Sněm je nejvyšším rozhodovacím orgánem kmene. Je shromážděním řádných členů, případně členů nově přijímaných a někdy též pozvaných hostů.

Sněm rozhoduje o všech důležitých organizačních záležitostech kmene, jako je volba kmenových funkcí nebo plán činnosti. Schvaluje zprávu o hospodaření a případně výroční zprávy kmene, přijímání

WOODCRAFT A SPOLEČNOST

Woodcraft, skauting, tramping

Woodcraft vznikl ve Spojených státech na počátku minulého století v období nazývaném „éra pokroku“ (1900–1917) a svým vznikem reagoval na zvýšenou míru kriminality v USA v té době.

Zanedlouho potom přímo ovlivnil i vznik skautingu, a přestože obě hnutí mají podobné cíle a využívají podobných prostředků, byl jejich vztah komplikovaný. Na vině je vzájemný vztah obou zakladatelů. Seton nikdy Baden-Powellovi neodpustil, že do svého výchovného systému zakomponoval prvky woodcraftu, aniž by jej uvedl jako spoluautora, a těžce nesl i změny, které Baden-Powell provedl. Ten zavedl model vojenské organizace a poslušnost nadřízených, vypustil a oklestil romantické pojetí a indiánský vzor s jeho názvoslovím a především ignoroval duchovní prvky (Seton duchovním nemyslel náboženský či církevní). Tento počáteční vztah je umocněn ještě tím, že Seton viděl obrovský úspěch Boys Scouts v Anglii a jejich pozdější rozmach v Americe.

Obě hnutí k nám dorazila přibližně ve stejnou dobu – kolem roku 1912 a od dvacátých let 20. století (s výjimkou let 1948–1989) u nás fungovala organizace, která stavěla na základech učení E. T. Setona o výchově v přírodě (1922 – *Zálesácká liga Československá*, 1924 – *Liga pro výchovu přírodou*, v roce 1928 sloučeny do *Ligy československých woodcrafterů*). Kromě ní ze Setonova woodcraftu čerpaly i skautské organizace, nejen Svojsikův *Junák – český skaut*, ale i *Děti přírody*, *Sdružení skautů Setonovců*, *Sdružení zálesáků v RČS*, *Junácká obec Setonova* i další. Kromě toho bylo Setonovými myšlenkami prochnuto i vznikající trampské hnutí, neboť v českých zemích setonovství žilo volně, nebylo nikomu vnucováno ani zakazováno, ale bylo spontánně přijímáno a svobodně diskutováno.

Woodcraft a zážitková pedagogika

Podle nejnovějších trendů a směrů, které se v oblasti výchovy v přírodě v poslední době objevily, bývá woodcrafterská výchova zařazována do kategorie zážitkové pedagogiky. Podobně o tom píše Libor Pecha –

Kmenové obřadní předměty

Kmen často mívá předměty, které se těší velké úctě, se kterými může zacházet pouze ohnivec nebo náčelník. Jedná se o předměty zvláštního významu, spjaté s jeho historií, tradicemi či symboly. Nejčastějšími takovými předměty bývají kmenová vlajka, dýmka a pasovací kopí. K nim se často přidávají specifické kmenové předměty jako například:

- taška v indiánském duchu z nevydělané kůže, kam členové kmene Mniwača Wičašayatapi při vstupu do kmene vkládají nějakou pro ně cennou věc;
- obřadní plátno a svícínky;
- krabička na uhlíky ze sněmů (vkládání vždy z minulého do nového a ukládání pro příští);
- kmenový štít;
- pero orla, používané při udělování činů na sněmu (Okwaho).

Tyto předměty mají většinou své čestné místo, (většinou zdobený) obal a „správce“ (náčelník, ohnivec, náčelník ROP ad.) podle jejich charakteru. Nikoli z důvodu uctívání předmětů, ale z důvodu vytvoření úcty k věcem jako takovým nejsou tyto předměty k dispozici všem a všude. Považte například pasovací kopí, které se sestavuje pouze na sněm, jehož prapor udělil tituly několika generacím členů kmene! Nebo obřadní dýmku, kterou s sebou mělo už několik lidí na vigiliích!

OBŘADY PŘECHODŮ MEZI LÓŽEMI

Mezi tyto obřady patří přechod z Lóže skřítků do Malé lóže a přechod z Malé lóže do Velké lóže a také přijetí do věkově patriční lóže po vstupu do kmene. Bývají součástí sněmu.

Vstup do Lóže skřítků

Malé děti prožívají obřady nesmírně upřímně, proto je na místě, aby i vstup do Lóže skřítků proběhl slavnostním způsobem, například na sněmu, případně jiném význačném setkání kmene/společenství. Ohnivec, rodič či jiná vhodná osoba by si měla předem s nováčkem popovídat na příslušné věkové úrovni o nadcházející chvíli, o kmeni, o woodcraftu a důležitých lidských hodnotách. Na sněmu je nováček vyzván, aby předstoupil, poté je dotázán, zdali chce vstoupit do Lóže skřítků, může případně zopakovat nebo odsouhlasit krátký slib (například *Chci se svými rodiči/kamarády vstoupit na stezku lesní moudrosti, slibuji, že se budu snažit být užitečný a ochotný, budu se chovat se pěkně k ostatním i k přírodě a chci se naučit co nejvíc z jejich tajemství*). Pak je mu slavnostně předán Zápisník korálkových činů.

Při následujících sněmech jsou mu přiznávány splnění korálkové činy, které obvykle neprochází posuzováním Rady orlich per, pouze se spoléhá na soudnost a zodpovědnost rodičů či náčelníka. Podrobné náležitosti jednotlivých titulů Lóže skřítků uvádí Zápisník korálkových činů pro Lóži skřítků.

ČINNOST V PRŮBĚHU ROKU

Woodcrafterská činnost by měla vycházet z ročních období, z přírodních dějů, využívat tradiční zvyky, činnosti a přirozené způsoby rekreace.

Čtyři kmenové sněmy rozdělují woodcrafterský rok na čtyři období, každý z nich hodnotí období uplynulé a sestavuje plán činnosti na období následující. Některým kmenům vyhovuje plánování činnosti po měsících a sestavování celoročního kalendáře akcí. Náměty k woodcrafterské činnosti je nepřehledné množství, v následujícím přehledu jsou uvedeny některé možnosti vycházející z přírodních dějů v různých ročních obdobích, z tradičních rukodělných dovedností i některých lidových tradic.

Náměty na celoroční program pro jednotlivce i woodcrafterské kmeny

PŘEDJARÍ

Vyznačuje se tím, že tají poslední zbytky sněhu, navečer a za svítání zpívá kos jarní flétnové písničky, rozkvétají sněženky, přilétají skřivani a špačkové, v zahradách voní lýkocové květy.

Uspořádejte výpravy na hory na běžkách či sněžnicích.

V přírodě se zaměřte na stopování zvířat (kreslení, odlitky ve sněhu, v blátě, sledování stop a osudů zvířat, studium vývrzků). Pozorujte zimní ptáky, naučte se rozlišovat ptáky podle hlasu, proveďte sčítání ptáků v okolí svého bydliště, soupis ptačích hnízd v okolí, zvyšte péči o krmítka. Hleďte lebky, parohy, ulity a uspořádejte je do sbírky. Pozorujte hmyz a kukly pod kůrou nebo pod ledem, první jarní motýly. Pozorujte a malujte pupeny a rozvoj větviček stromů a keřů, hleďte zelené rostliny a první jarní květy, sestavte sbírku dřev, sledujte kvetení stromů (lísky, olše, jasan).

Narežte vrbové proutě a upleťte si košík, ošatku nebo alespoň pomlázku, vyřežte píšťalku.

Vyrobte ptačí budku nebo příbytek pro čmeláky. Začněte s výrobou tábornického vybavení. Obstarejte si materiál a vyrobte luk a šípy, toulec z plátna nebo kůže.

Oslavte kmenové Velikonoce a jarní rovnodennost.

Kouzlo ohně

V dospělých i dětech vyvolává oheň hluboko zakořeněné vzpomínky na tisíciletí, které jsme jako lidský druh prožili u ohně. U ohně se stal člověk člověkem a přestal být pouhým zvířetem, stal se tvorem společenským. Když spolu lidé sedí u ohně, mohou se setkat hlouběji jako člověk s člověkem. Jestliže spolu určití lidé v přátelské atmosféře tábořili a seděli večer kolem ohně, pak je spojuje trvalý svazek, ať už jsou si jejich světy jinak vzdálené. Proto je oheň skutečným ústředním bodem woodcrafterského táboření. Oheň je symbolem lidství a Velkého Ducha, historie lidského rodu. Je naším velkým služebníkem a mnohým poutníkům také zachránil život. A proto bychom mu měli prokazovat úctu. Prostě nejméně tak, že ho nebudeme znečišťovat odpady ani hasit nedůstojným způsobem.

Oheň v týpí a oheň pro slavnostní příležitosti se rozdělává křesáním nebo třením dřev, ohně užitkové pak sirkami bez použití papíru a jiných umělých podpalovačů. Oheň lze používat pro různé účely:

- **Oheň a vaření** – komu se podaří proniknout za hranici ohřívání konzerv a opékání špekáčků, ten pozná radost z táborového vaření. Čas věnovaný vaření na ohni není ztrátou času, ale součástí cesty.

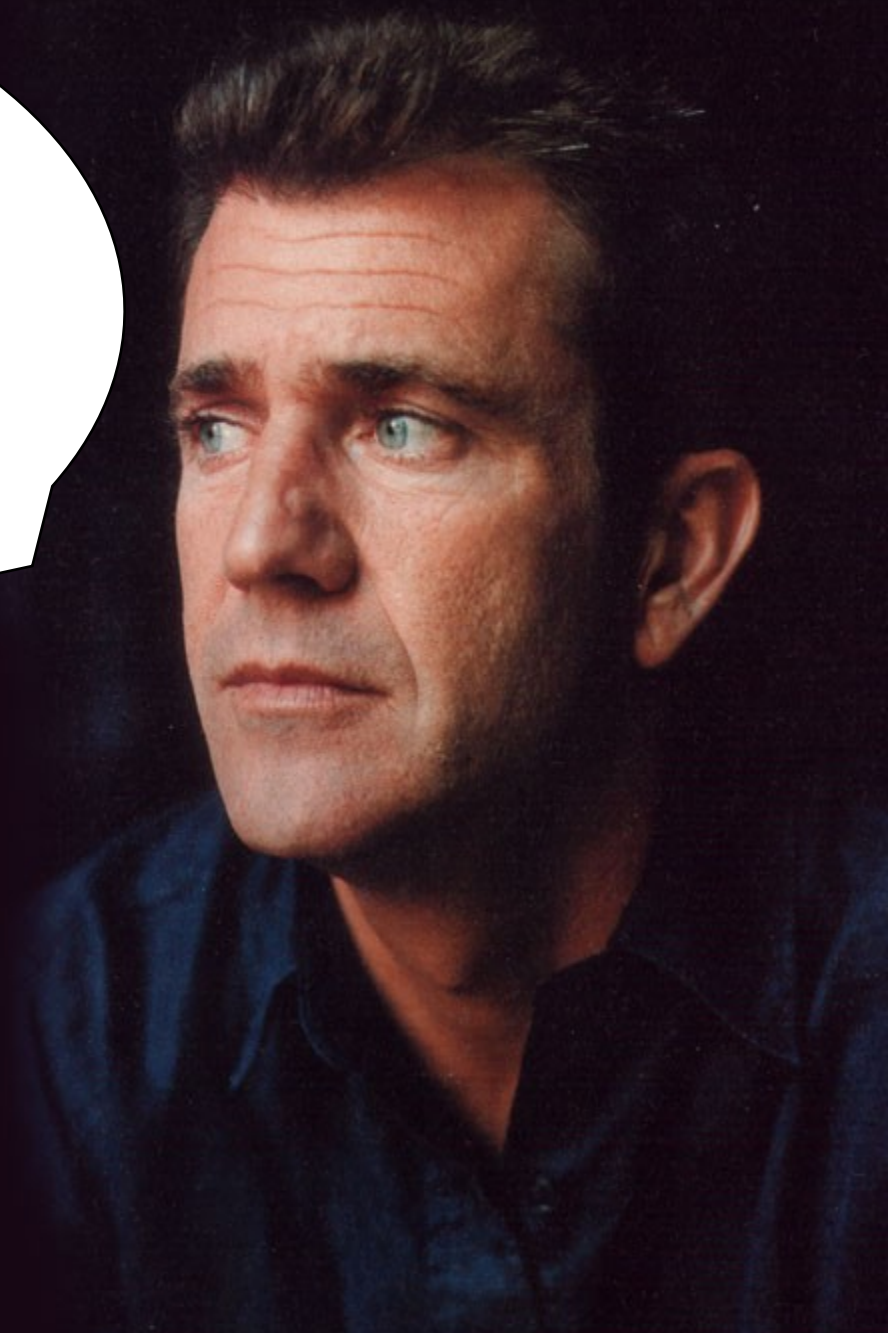
- **Ohně večerní, slavnostní a sněmovní** – večerní posezení u kytary ještě neznamená slavnostní oheň, ale i v této chvíli bychom měli ctít jistou čistotu ohně a zásady slušného chování u něj. Slavnostní či sněmovní ohně slouží k povznesení významu setkání lidí.

- **Ohně obřadní** mají zcela jinou úlohu. Zastupují sílu duchovní, bývají intimnější a vedou k rozjímání.

**...snad zde
najdete odpovědi
na některé vaše
otázky...**

**Jak mám sakra
vysvětlit těm
rodičům, co to
ten woodcraft je?**

**Nedaly by se u
nás ve kmeni
udělat vigilie?**

**Mohl by být
woodcraft
programem pro
mou rodinu?**

**...věříme, že vám
bude chutnat...**

Dobrou chut'!

...k dispozici je
bezplatně jeden **výtisk**
na kmen...

**Vaši autoři vám
přejí pěkné
počtení...**

Kamila Lunerová

Josef Sokol – Škarman

Vladimír Levínský – Wikki

Petr Vilhelm – Willy

Josef Porsch – Ablákela

Vlastimil Kubát – Pajda

Grafika:

Jiří Macek – Čiksika

Jazyková úprava: Hana Konečná – Sika

Ilustrace:
Pavla Levínská
Jan Křístek – Apač

Foto:
Tomáš Koubek –
Okeya

